

prima instanță: V. Muntean

dosarul nr.2r-631/16

instanța de apel: M. Guzun, A. Pahopol, V. Brașoveanu

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Galina Stratulat

Ion Druță

examinând recursul declarat de către Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tamarei Litvin împotriva lui Cordzei Nicolai și Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, prin care cererea de apel depusă de către Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni a fost restituită ca netimbrată,

c o n s t a t ă :

La 09 aprilie 2015 Litvin Tamara, reprezentată de avocatul Rusanovschi Radu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cordzei Nicolai și CIA „Asito” SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 25 noiembrie 2014, în mun. Chișinău a avut loc un accident rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat automobilul de model „Volvo XC 90”, cu numerele de înmatriculare K AQ 915 ce-i aparține cu drept de proprietate, însă care la momentul producerii accidentului rutier era condus de către Litvin Irina.

Conform deciziei agentului constatator din 04 decembrie 2014, vinovat de producerea accidentului rutier și cauzarea prejudiciului material a fost recunoscut Gordzei Nicolai.

Avînd în vedere că Cordzei Nicolai deținea un contract de asigurare de răspundere civilă încheiat cu CIA „Asito” SA, la data de 08 decembrie 2014 s-a adresat către compania de asigurare solicitînd achitarea despăgubirii de asigurare, prezentînd în acest sens actele întocmite de colaboratorii Poliției Rutiere ce vizează producerea accidentului rutier și schemele locului accidentului.

Drept urmare, la 09 decembrie 2015 a fost întocmit actul de examinare a mijlocului de transport auto Nr.240/02A și raportul de evaluare a pagubei cu nr. 240/02A, prin care s-a stabilit că prejudiciul material cauzat în urma deteriorării

automobilului de model „Volvo XC 90”, cu numerele de înmatriculare K AQ 915 în urma accidentului rutier din 25 noiembrie 2015, constituie 57 570,04 lei.

Susține că la întocmirea actului de examinare al mijlocului de transport deteriorat a fost invitat reprezentantul CIA „Asito” SA, însă nu s-a prezentat.

Menționează că s-a adresat în repetate rânduri către CIA „Asito” SA solicitând achitarea despăgubirii de asigurare, și doar la sfârșitul lunii martie compania a achitat în sumă de 25 862, ceea ce nu corespunde realității, întrucât prejudiciul material cauzat automobilului deteriorat constituie 57 570,04 lei.

Astfel, indică că CIA „Asito” SA prin achitarea unei despăgubiri ce nu corespunde realității i-a lezat drepturile legale, iar Cordzei Nicolae prin producerea accidentului rutier i-a cauzat un prejudiciu moral considerabil.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 16 alin. (1) și (2) și art. 18 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule .

Solicită încasarea din contul CIA „Asito” SA a despăgubirii de asigurare neachitate în mărime de 31 808,04 lei, cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 600 lei, cheltuielilor pentru plata taxei de stat în sumă de 951 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică și din contul lui Cordzei Nicolae a prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 08 februarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat din contul CIA „Asito” SA în beneficiul Tamarei Litvin prejudiciul material în mărime de 27 778 lei, suma de 600 lei cu titlu de cheltuieli pentru întocmirea raportului de evaluare, suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică și suma de 833,34 lei cu titlu de cheltuieli pentru plata taxei de stat, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

La 29 februarie 2016, CIA „Asito” SA a depus cerere apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de CIA „Asito” SA, fiind acordat termen apelantului CIA „Asito” SA pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 625,05 lei pînă la data de 24 mai 2016 ora 10:00 și explicat apelantului că în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu v-a fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate v-a fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016 cererea de apel depusă de către CIA „Asito” SA, a fost restituită ca fiind netimbrată.

La 09 iunie 2016, CIA „Asito” SA a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu reexaminarea fondului problemei și acordarea unui termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a apreciat eronat împrejurările de fapt și contrar prevederilor art. 386 alin. (1) CPC, care reglementează cazurile în care nu se dă curs cererii de apel, nu i-a acordat un termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin urmare, indică că termenul acordat de instanța de apel nu a fost suficient pentru a lichida neajunsurile stabilite prin încheierea din 31 martie 2016, din care motiv este necesară acordarea unui termen rezonabil.

Totodată, invicînd recepționarea recentă a încheierii contestate solicită repunerea în termen a recursului.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii instanței de apel din 24 mai 2016, a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv recurentului CIA „Asito” SA la data de 27 mai 2016 prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 19459-4 (f.d. 139), însă date care ar confirma și recepționarea acesteia de către destinatari la materiale cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 09 iunie 2016 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, CIA „Asito” SA a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău 08 februarie 2016, fără a achita taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de CIA „Asito” SA, fiind acordat termen apelantului pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 625,05 lei pînă la data de 24 mai 2016 ora 10.00 și explicat că în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită (f.d. 128-129).

Aici este important de menționat că copia încheierii menționate a fost recepționată de către CIA „Asiot” SA la data de 12 aprilie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție CN 07 din data de 11 aprilie 2016 anexat la materialele cauzei (f.d. 131).

Însă cu toate acestea, pînă la data de 24 mai 2016 CIA „Asito” SA nu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat, respectiv, nu a înlăturat neajunsurile menționate de instanță în încheierea din 31 martie 2016.

Mai mult decît atît, deși, odată cu recepționarea încheierii instanței de apel din 31 martie 2016, CIA „Asito” SA a fost înștiințat legal despre data ora și locul ședinței instanței de apel din 24 mai 2016, nici nu s-a prezentat în ședința de judecată a instanței de apel și nu a comunicat instanței motivele neprezentării (f.d.135).

În asemenea împrejurări, instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depuse de CIA „Asito” SA, deoarece este cert că în termenul stabilit de instanță apelantul nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În acest context, Colegiul consideră necesar de menționat că în interpretarea corectă a prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, care indică că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) se înțelege că în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Or, în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege sau stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procesuale și sunt în drept de a-și exercita toate drepturile lor procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

În circumstanțele relatate, Colegiul apreciază critic argumentele recurentului cu referire la faptul că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele cauzei și nu i-a acordat un termen suficient/rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor, deoarece după cum s-a stabilit la caz, CIA „Asito” SA a recepționat încheierea instanței de apel prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, la data de 12 aprilie 2016, (f.d. 131), iar ultima zi a termenului stabilit de instanță a fost 24 mai 2016 (f.d. 131, 128-129).

Respectiv, CIA „Asito” SA, urma să prezinte instanței de apel dovada de plată a taxei de stat la data de 24 mai 2016, într-un termen mai mult de o lună din momentul recepționării încheierii, termen, care în opinia instanței de recurs este suficient și rezonabil pentru achitarea taxa de stat și a prezenta instanței bonul de plată.

Mai mult decât atât, recepționând încheierea instanței de apel din 31 martie 2016, și considerând că termenul acordat de instanță pentru lichidarea neajunsurilor nu este suficient, CIA „Asito” SA nu a fost lipsită de posibilitatea de a contesta încheierea recepționată, sau de a solicita instanței acordarea unui termen suplimentar pentru îndeplinirea indicațiilor instanței de apel din încheiere.

Sau, conform art. 115 CPC, la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că apelantul CIA „Asito” SA, fiind conștient că a depus la 29 februarie 2016 cererea de apel fără a achita taxa de stat, și primind încă la data de 12 aprilie 2016 încheierea instanței de apel, prin care a fost stabilit termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit CIA „Asito” SA nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Față de cele ce preced și având în vedere că criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tamarei Litvin împotriva lui Cordzei Nicolai și Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță